

HALİS KARABENLİ

YENİK DÜŞME ZAMANA

hayykitap
EDEBİYAT

Hayykitap - 782
Edebiyat - 149

Yenik Düşme Zamana
Halis Karabenli

Hayykitap Edebiyat Yayın Yönetmeni: Caner Yaman
Kapak ve Sayfa Tasarımı: Emine Yıldırım
Redaksiyon: Ayla Kapıcı

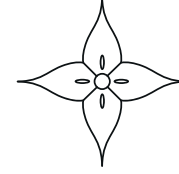
ISBN: 978-625-7909-86-0
1. Baskı: İstanbul, Kasım 2020

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap

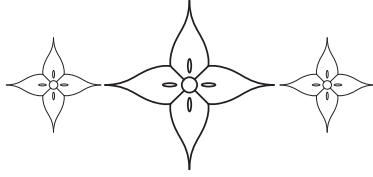
Zeytinoğlu Cad. Şehit Erdoğan İban Sk.
No: 36 Akatlar, Beşiktaş 34335 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

© Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

YENİK DÜŞME ZAMANA

HALİS KARABENLİ

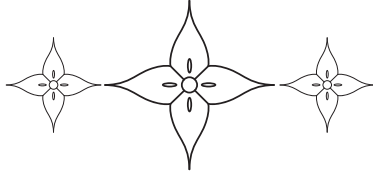

Babama...

Gölgesi yorulur önce insanın ve bu yüzden ilk gölgeler ölür. Bakın! Bir baba ne zaman oturmaya başlamışsa bir koltuğun üzerinde tek başına; gözleri de kendi çukurlarına yığılır iyice... Ahhhh! Baba...(!) Sesimin ciğerleri parçalanacak bir gün korkarım. Bu söylediklerim seni sevindirecekse eğer, sana benziyorum git gide... Daha küçükken doldurduydum seni içime. Sabahın beşinde evden çıkışını izleyerek ve sırtının küçük kamburunu öperek, dudaklarımla yolcu ettim seni, sen hiç bilmeden. Annemin yüzünün ardı da sendin; “Seni seviyorum,” diye hiç söylemedim fakat darılma bana.

Gölgesi yorulur önce insanın ve bu yüzden ilk gölgeler ölür. Bakın! Bir baba, ne zaman oturmaya başlamışsa bir koltuğun üzerinde tek başına; gözleri de kendi çukurlarına yığılır iyice... Ahhhh! Baba...(!) Haramdır artık suların bütünü. Nehirlerden çağlayıp gelenler de gökten düşenler de yerden çıkan sular da günah yüklü ve suçludur, babanızı son kez yıkayınca. O heybetli adamın küçülmüş omuzlarına bakakalıp sırtınıza çöken ağrıyla fark ettiğinizde, yokluğu da kendini belli eder iyice...

Eyy vicdansız sular! Sesimin ciğerleri parçalanacak bir gün korkarım... “Baba” dediğim zaman, bir suyu bile düşman belleyeceğimi bilmezdim.

Sabahları inceden soğuyunca hava, damarları belirginleşip yeşilden sarıya dönerken yapraklar, güneş yeni yürümeye başlamış bir tay gibi çekingen gelirken güne, gri bulutlara artık daha sık rastlarken gökte... Sevgilim, yanımda uyan. Sen, her zaman güzelsin.

Otuz Yaşına Dokuz Saat Önce Basan Kadın

Mübaşir; “Davacı Edip Özkaya, davalı Nagihan Özkaya!” diye bağırdı. Adamın, koridorun duvarlarına çarpan güür sesi biraz çatallıydı. Neredeyse omuzlarıyla bitişik gibi duran başı, kalın kaşlarının altından öfkeyle; iki ayrı tarafa bakan şaşış gözleri, yanaklarının çok üstüne kadar çıkan ve geceden tıraşlanmış olduğu için siyah bir çamur tabakası gibi tekrar boy gösteren sakalları; hiçbir şeyden memnun olmadığını gizleyemeyen yüzündeki gergin ifadeyle; bağırdığı zaman hiç yadırganmayacağı bir işte çalışmak, adam için hayatın ona verdiği en önemli şanstı kuşkusuz. Başka bir yerde ve başka bir şartta bu hâliyle insanların içinde var olup kabul görmesi imkânsızdı. Elindeki kâğıttan okuduğu isimlerin, hikâyelerinin de onu hiç ilgilendirmediğini rahat tavırlarıyla belli ediyordu. Her gün birçok kez yaptığı ve günü bitirmek için katlandığı sıradan bir işti, o kadar...

Koridorda yankılandığında herkesin dikkatini çeken ancak yalnızca iki kişiyi ilgilendiren sesi duyduğunda; “Bu soyadını adımın yanında son kez duyuyor olmalıyım,” diye düşündü kadın. Bir zaman sonra onunla birlikte aynı sese dikkat kesilen herkes, kendi işine döndü. Bütün gözleri tek bir noktada bir araya getiren, küçük bir bakışma anıydı sadece. Koridordaki güürültü, gülüşmeler, kavgalar ve telaş kendi hâlinde devam etti.

Yine yalnızdı. Yalnızlığını artık paylaşmak istemediği birinden, uzaklaşmak isterken bile yalnızdı üstelik... Bu, yalnızlığını bir kat daha artırıyordu. Diğer mübaşirlerin sesleri yankılandı koridorda. Başka isimler çağrıldı. Başka isimlerin yüzlerine bakıldı hep beraber. Sonra yine herkes kendi hayatına döndü. Nagihan, sırtını duvara yaslamıştı. Soğuk veya sıcak, hiçbir şey hissetmiyordu. Otuz yaşına basalı henüz dokuz saat olmuştu. Gecedeki beri kapalıydı telefonu. Üstelik hayatında ilk defa, doğum gününün gecesinde telefonunu kapatmıştı. Kimsenin sesini duymak istemiyordu. Duvardan biraz uzaklaşıp kabanının önünü kapatırken bunu yine düşündü: “Dokuz saat önce otuz yaşına bastım.”

Suyu çekilmiş bir kuyunun dibine düşen taş gibi gürültüler çıkaran içindeki ses, bir türlü susmuyordu. Hayatta tek başına olduğunu anlayan diğer herkes gibi dehşete kapıldı. Aynı cümleyi bu kez mırıldanarak tekrar etti. Acının bir yerden sonra, bazı insanları hiç etkilemediğini hatta zevk verdiğini duymuştu. Doğru olabilirdi bu. Bunu ispatlamaya çalışıyordu sanki. Fakat düşünmeye devam ederse, şimdiye kadar ayakta kalmak için boş yere uğraşmış olacaktı. Bütün gayretleri bir çırpıda boşa gidebilirdi. Neyi, ne için harcadığının farkına varmaktan korktu. Gerçekler de kangrene benziyordu. Aslında hayattaki her şey biraz böyleydi: Var olma imkânı bulan her şey, bu fırsatı sonuna kadar kullanmak istiyordu. Bir hastalık başladığı zaman hastayı tüketene kadar durmuyordu. Yalanlar da öyleydi, insanlar da... Herkesin tek ortak noktası bu olabilirdi. Yanındaki koltukta duran çantasından kimliğini çıkarıp kabanının cebine koydu. Çantasını omuzuna astı. Az sonra kimliği lazım olacaktı. Hâlâ hissizdi. Bir adım geriden duvara dokundu. Duvar da hissizdi. Soğuk veya sıcak değildi. Çocukken evlerinin yanındaki yokuştan aşağı yuvarladığı taşların, kimi zaman dümdüz bir çizgide sekerek kimi zaman da kendinden daha büyük taşlara çarpıp yön değiştirerek gözden kayboluşlarını izlediğinde de aynı hissizliği duyumsar fakat uçurumun kenarına kadar gitmeye

cesareti olmadığı için, az önce yuvarladığı taşın ardından hemen başka bir taş daha yuvarlayarak, uçurumdan düşen taşın yalnız kalmamasını sağlardı. Böylece adalet sağlanmış olurdu? Ya da aynı yerden düşmek, aynı kaderi paylaşmak anlamına gelir miydi? En önemlisi, aynı yerden düşen her şey yan yana durabilir miydi? O yaşlarda bir çocuk için akli fazla karışıktı. Bir gün, babaannesinin tahta kaşıkla yemeğinin dibini karıştırırken;

“Bak kızım, eğer tencerenin dibine kaşığı değdirmezsen yemek yanar. Dibinde ince bir yanık tabakası olur ve farkına varmazsın. Bu da tadını bozar. Ne yaparsan yap ama ciddiyetle ve özenle yap. Her zaman yaptığın ve basit bir iş diye önemsemediğin bir yemek bile hata kaldırmaz. Hayat böyle yavrum. Açık verme kimseye. Temkinli ol, çok güvenme. Bu yüzden kaşığın ucu, tencerenin dibine kadar inmeli,” demesiyle hayatındaki her şey alt üst olmuştu.

İlk başlarda, sadece yemeğin dibinin tutma ihtimali için endişelenirken, sonraları bunu hayatındaki her şey için düşünmeye başladı. Herkes tarafından göz ardı edilen, hiç önemsenmeyen bütün ayrıntıların en dibine, başladığı yere kadar giderek yaşadığı her yenilgiden, ayrılıktan, ölümden ve kargaşadan kendine pay çıkardı mutlaka. Kendi kafasında büyüttüğü bir şey onu doğuştan suçlu yapmaya yetmişti. İçinin çürümesine aldırış etmedi. Geçer sandı. Bir ağaca hayat veren toprağın aynı zamanda ağacı kendine mahkûm ettiğini; ağacın yerinden kımıldama gibi bir durumunun hiçbir zaman olmadığını, olursa öleceğini, göğe doğru biraz genişleyerek veya yaşamak için toprağın en dibine kadar kökleriyle ilerlemenin ağaç için esasında bir yaşamak değil mecburiyet olduğunu bildiği hâlde, Nagihan da her zaman bulunduğu yerde yaşamayı seçti. Yaşadığı yerin biraz uzağı korkuturdu onu. Ona başka bir şans verilmemişti çünkü. Babası ve annesi ayrılınca babaannesine dedesinin yanına bırakıldı. Kardeşi olmadı. İkinci bir kıyafeti, ikinci bir ayakkabısı olmadı. Birine güvenmek istedi sadece. İnsan, elbette tek başına hayatını

devam ettirebiliyordu ancak önemli olan yaşadığı hayatı biriyle paylaşmak ve paylaştığı insanın da ona ayrıca yük getirmemesiydi. Yoksa ne anlamı vardı biriyle beraber yaşamanın?

Peki, şu an gerçekten hissiz miydi? Yoksa kocasıyla beraber aldıkları bu kararın, hayatını nasıl değiştireceğini tahmin edemiyor olmanın, sırtına bıraktığı yükü mü taşıyordu? Emin değildi. Epeydir hiçbir şeyden emin değildi. Aslında, çocukluğundan beri tam olarak emin olduğu hiçbir şey yoktu. “Dokuz saat önce otuz yaşına basmış bir kadının,” diye tekrar düşünmeye başlarken kendini susturdu. İki eliyle birden kapattı ağzını. Duruşma saatini beklerken, diğer kapılara benzettiği kapı açılıp da mübaşir isimlerini söylediğinde, açılan bu kapının aslında diğer başka kapılardan çok daha farklı olduğunu anlamıştı zaten. O andan beri içinde peyda olan ama bir türlü isim veremediği o duyguya hükmetmeye çalışıyordu. Evlerinin dış kapısını canlandırdı gözünde; benzemiyordu. Ne mutfağın ne de yatak odasının kapısı da böyle değildi. Hatta şimdiki kadar gördüğü hiçbir kapı bu kapıya benzemiyordu. Tedirginliğini büsbütün artıran şey elbette basit bir kapı değildi. Koridordaki bütün ışıkların eksiksiz yanmasına rağmen, kapı açılır açılmaz koridora düşüp kendini belli eden gün ışığı, filmlerde ölmek üzere olan hastaların bu dünya ve öbür dünya arasında kaldıklarında yaşadıkları belirsizlikle karışık korkuyu hatırlattı ona. Kendine doğru çağıran bir ışık büyüyordu sürekli. Bir ışık, dönüşü olmayan bir yola onu sürüklüyordu ama Nagihan, nereye gideceğini, neyle karşılaşacağını gerçekten bilmediği gibi en ufak fikri de yoktu. Kocasına baktı; yıllar önce, “Hep yanında olacağım,” diye söz veren adama... Evet, şimdi de yanındaydı. Ama ne için? Adamın kararlı ve endişesiz yüzü kadının daha büyük bir dehşete kapılmasına sebep oldu. Duraksadı. Bütün bedeniyle ve yaşadıklarıyla duraksadı. Mübaşirin yüzüne baktı sonra. Gecedden tıraş edildiği için, siyah bir çamur tabakası gibi boy gösteren sakalları biraz daha uzamıştı sanki. Herkes orada ne için olduğunu biliyordu. Kocasını hiç tereddütsüz açılan kapıdan

içeri girdi. Kapıdan içeri girerken, adamın sırtındaki karanlık iyice arttı ve Nagihan'ın gördüğü ışık azaldı. Kadın için epeydir karanlıktı adamın sırtı. Bu sahneyi hiç yabancılamadı ama yine de bu karanlıktan çıkan seslerin kurumuş ağaç dallarının hışırtılarına benzeyen ürkütücülüğünü bacaklarında hissetti. Bir mezarlığın tam ortasında kaldığını anladı. Geçip gitmeliydi artık buradan...

Kimlikler kontrol edilmişti. Anlaşma protokolünü içinden okudu hâkim. Ara sıra ikisine de göz ucuyla bakıyordu. Sonra da kendine göre önemli olan birkaç maddeyi Nagihan'ın yüzüne bakarak okudu.

“Kabul ediyor musun bunları? Hiçbir şey istemiyormuşsun?” dedi.

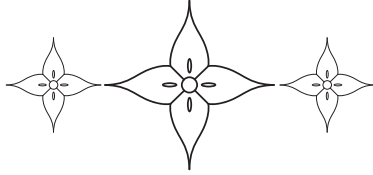
Sesi yumuşaktı. Sesindeki sıcaklık, başka şehirde karşılaşmış iki aynı memleketlinin acilen birbirine tutunmalarına benziyordu. Yerinden kalkıp sarılmamak için davanın bitmesini bekliyordu adeta. Evinin bir odasını, arabasının yan koltuğunu, buzdolabının sebzelikliğini, gardırobunun iki rafını, banyo yapması için temiz havluyu, kış gelince narı, yaz gelince kirazı; aklına ne gelirse ve ne kazanırsa hepsini Nagihan'la bölüşecekmiş kadar yumuşaktı sesi... Aynı taraftaydılar çünkü. Elli yaşlarındaki bir kadın, otuz yaşına dokuz saat önce basmış bir kadının ne hissettiğini çok iyi anlardı elbette. Kararı yüzlerine okumadan önce; “Doğum günün kutlu olsun kızım. Biliyor musun? İnsan bir kez doğar ama binlerce kez ölebilir.” dedi ensesine kadar dahi uzanmayan kısa saçlarını düzeltirken.

Gözlüklerini çıkarıp kürsünün üstüne koydu. Boşanma protokolüne bir kez daha göz gezdirdi aynı zamanda. “Ama burada önemli olan kaç kez ölmüş olursan ol, hatta aynı şey için birkaç kez ölmüş olsan bile, yaptığın şeyler için pişman olmamandır. Şu an niye burada olduğunu, seni buraya getiren sebeplerin ne olduğunu da unutma!”

“Hiçbir kelimemin, özrümün veya kendimce haklılığımın, kırılmışlığının karşısında değeri yok. Şu an ağızda çamur gibi yuvalanıp kalan şeyin adı kelimelerin basiretsizliği ve iyileştirme gücünün yetersizliği. Ne diyeceğimi çok uzun süredir düşünüyorum. Yeterli ve geçerli kelimeleri, kelimelerle olan bunca dostluğuma rağmen bulamadım. Aramızda bir veda olmalı mı, bunu da bilmiyorum? Çünkü vedalar da birbirini tanıyan insanlar arasında yapılmalı. Ya da aralarında yabancı biri olmayan insanlar yapmalı bunu. Tanıdık mı birbirimizi? Hatta kendimizi tanıdığımızı iddia edebilir miyiz? Dürüst müydük şahiden? Sen, kendi etrafından uzağa gitmeyi sevmezdin, ben de olabildiğince kendimden uzağa gitmeyi isterdim her zaman. Ve yine böyle bir zamanda buldum seni. Olduğun yerde duruşunu ve olduğun yerde kayboluşunu sevdim. Bana göre biraz daha şanslıydın. Olduğu yerde kaybolan ve kendi sınırlarını geçmeyen insanlar kendilerine giden yolu daha kolay bulurlar. Evet; elbette bu da acı verir fakat en azından acıyı veren de acıyı çektiren de bellidir her zaman, kendini suçlarsın en fazla... Yani sen, benim yaptığının tam tersini yapıyordun: Onca yol gittikten ve birçok insan tanıdıktan sonra kaybolabiliyordum ancak. Aslında, başkalarını tanıyıp onlara benzemek ne kadar kaybolmaksızın ben de o kadar kaybolabiliyordum. Tıpkı senin gibi durduğum yerde kalabilirim sandım. Sana benzemeden senin kayboluşunu paylaşabilirdim. Kendimi hiç yormadan ve artık kimseye bir şey vermeden yapabilirim bunu dedim. Bencildim belki de... Ama bunu da beceremedim. Tüm bencilliğime rağmen beceremedim. Denedim inan. Fakat insan, alıştığı şeye dönüyor önünde sonunda. Üzgünüm; seni tükettim. Saklandığın yerden çıkardım ve hiç bilmediğin bir dünyada yalnız bıraktım seni. Gideceğini anladığım zaman önüne geçtim. Seninle de kalamadım. Kapattım bütün kapıları. İçimdeki gitmek isteği hiçbir zaman olduğu yerde durmadı ama bunu da senden sakladığımı sandım. Oysa her şeyin farkındaydın, değil mi? Niye ama niye bu kadar iyi davrandın bana? Niye her şeyi yüzüme vurmadın? Niye

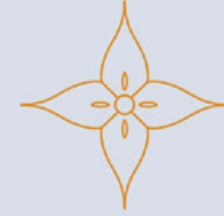
kendimi kandırmama izin verdin? Hayır! Suçlamıyorum seni. Aksine, düşünmeni istiyorum. Çünkü hiçbir zaman bütünüyle yanında olmadığımı biliyordun, sezmiştin bunu. Yoksa şu an söylediğim her şey tamamen yanlış mı? Kendi sınırlarının içinde kalmadın mı? Biraz sonra ayrı yönlere giderken kolayca kendi yolunu mu bulacaksın? Ben miyim kaybeden? Sahi; kimin kaybettiğinin önemi var mı gerçekten? Şu an, iflah olmaz bir ruh hastası gibi davranıyorum belki de. Veya kendi sınırlarının içinde niye kaldığını kendine itiraf etmek ister misin? Yoksa ben mi söyleyeyim sebebini? Kaybettiğin ya da benim kaybettiğimi sandığın o şeyi bekliyordun... Bir gün gelirse seni kolayca bulsun istiyordun. Görüyorsun ya; adil değiliz hiçbirimiz... Kendimi veya seni kusurlu göstermek ikimizi de iyi etmeye yetmeyecek fakat en azından bazı şeylerin farkında olduğumu bilmeni isterim. Otuz yaşına dokuz saat önce bastın. Beraber olduğumuz bu üç yıl içinde bir hayata inanmak istedik seninle. Bahar geldiği zaman tazelenen umutlarımız birbirimizle alakalı değildi.”

Duruşma salonundan çıkınca koridorun sonundaki asansörün önünde bunları söyledi adam. Nagihan cevap vermedi. Adamı asansörün kapısının önünde bırakıp merdivenlere gitti. Kabanının cebinde, üstünde eski soyadı yazan kimliği vardı. Sıkıca tutup buruşturdu. Hayatında ilk defa bir şeye kötü davranmış oldu böylece... Adliyenin her tarafını saran gün ışığı daha ısrarcıydı. Koridorun her iki yanındaki pencerelerden içeri giriyordu. Bir ışık, bilmediği bir hayata doğru çağırıyordu Nagihan'ı. Dışarı çıkıp ayakları ağrıyana kadar yürüdü. Otuz yaşına dokuz değil, az önce basmıştı.

İnsan, kırıldığı zaman bir cam gibi ses çıkaramıyor. Hani su ağlasa belli belirsiz akıntı çoğalır ya, işte o kadar.

YENİK DÜŞME ZAMANA

**"Sabahları inceden soğuyunca hava,
damarları belirginleşip yeşilden sarıya dönerken yapraklar,
güneş yeni yürümeye başlamış bir tay gibi
çekingen gelirken güne, gri bulutlara artık daha sık
rastlarken gökte... Sevgilim, yanımda uyan.
Sen her zaman güzelsin."**

Halis Karabenli'den zamana karşı zamanın içinden metinler.
Duru, devingen ve alıp dinginliğe götüren bir anlatım.
Yüreğinizde hissedeceksiniz...

